

Avelgemse Scheldemeersen

groen natuurleerpad

Het natuurgebied de Avelgemse Scheldemeersen is begrensd door de oude spoorwegbedding, de huidige Schelde, de Ruggestraat en de Rijt. Het gebied bestaat uit afgesneden meanders en de lager gelegen Scheldemeersen.

Zie <http://www.natuurpunt.be/natuurgebied/avelgemse-scheldemeersen>

Start en parking: *coupure Marcel Deweer, Meersstraat 43, 8580 Avelgem.*

Bereikbaarheid: *Parkeren kan aan industriegebouw 'Pattijne-Duprez' (Meersstraat 43). Volg van daaruit de onverharde weg rechts te voet (150 m) tot het infobord aan Coupure Marcel Deweer.*

Toegankelijkheid: *Goede wandelschoenen. Zowel verharde als onverharde, soms slijkerige wegen. In de winter zijn laarzen aangewezen om sommige natte percelen te kunnen doorkruisen.*

Afstand: 5 km

Knooppuntenvolgorde: *Start-D7-D5-D3-D6-D8-D7-Start*

Wandelbeschrijving:

Start ---> D7: De groene en rode wandeling starten beide aan het Natuurpunt-infobord, nabij het natuurgebied Coupure Marcel Deweer (**weetje A**). We vervolgen onze wandeling langs de Meersstraat (naar links!) en verder naar rechts (Harent). Rechts van ons bevindt zich een hooiland, afgezet met een houtwal en een wilgenrij. Hier heb je een zeer goed noordelijk zicht op de messcherpe grens tussen de meersen en de bebouwde kom van Avelgem, met de prominent aanwezige Sint-Martinuskerk. De weg buigt verder naar links, langs het viswater 'Zakske'. Ongeveer 200 m verder komen we aan het meest noordelijke punt van de Oude Schelde (=D7).

D7 ---> D5: We duiken nu het echte meersengebied in, richting 2de of Nieuwe Rijtgracht, waar we rechts afslaan op een goed begaanbare landweg langs die waterloop. Links bevinden zich de typisch vochtige, soms moerassige meers- of komgronden (**weetje B**).

D5 ---> D3: We dwarsen de Kareelovenstraat (D5) vervolgen onze weg in oostelijke richting langs de heringerichte Nieuwe Rijtgracht (**weetje C**). We slaan links in, dwars over een nat graslandperceel en steken een houten brugje over naar een aantal zeer natte meersgronden tussen de Oude en de Nieuwe Rijtgracht. Over het brugje draaien we linksaf, terug richting Kareelovenstraat. Hier liggen de laagst gelegen delen van Avelgem, 11 m boven de zeespiegel, alsook de meeste percelen die Natuurpunt in eigendom heeft. Aan de Kareelovenstraat slaan we rechts af en verlaten we de Scheldevallei via een kort, steil oplopend stuk tot de Oudenaardsesteenweg, waar we rechts afslaan. Ongeveer 100 m verder slaan we terug rechts af en via een 'slag' langs huisnr. 91 bereiken we terug de Scheldevallei. Hier bevindt zich het alluviaal bosje Elzenbroek gelegen op de rand van de vallei. Dit perceel wordt doorsneden door een bronloopje dat uit de valleirand ontspringt. We vervolgen die rand verder oostwaarts richting Ruggekouter. Op de Ruggekouter slaan we via een opening in de afsluiting (D3), rechts het meersengebied in die ons over een betonplaatbrug leidt over de Oude Rijtgracht (**weetje D**). Links ligt de essenaanplant Ter Elst (**weetje E**).

D3 ---> D6 ---> D8 ---> D7 ---> Einde: Over de brug strekt het meersengebied zich uit in zuidelijke richting met een uitstekend zicht op de Kluisberg. Langs een opgehoogd graslandperceel bereiken we terug de laaggelegen, natste, bloemenrijke komgronden ten zuiden van de Nieuwe Rijtgracht, grotendeels in beheer van Natuurpunt (**weetje F**). Doorheen het weiland en de achterliggende hooilandpercelen en laantjes komen we terug op de Kareelovenstraat (=D6) waar we links afslaan.

Even verder komen we terug op de Oude Schelde-arm (=D8). We slaan rechts af en volgen de buitenbocht van de Scheldearm, langs de resto Karekietenhof (D7) en rechtdoor langs het viswater 'Zakske' en via de Meersstraat, terug naar de natuurklas.

Nabij het info-bord stoppen beide luswandelingen, zowel het groene als het rode tracé. Tijd voor een verkwikkende pauze nabij de natuurklas. Met misschien een voorbij schietende ijsvogel als toemaatje!

Weetjes

A. Coupure Marcel Deweer. In dit gebiedje bevindt zich ook de natuurklas van Avelgem, in het oude huis van Marcel. Het is een ongeëvenaarde groene oase van rust. Met wat geluk zie je een ijsvogel over het water van de Oude Schelde flitsen. We bevinden ons hier op een buitenbocht van een oud Schelde-tracé. Mede door de hogere ligging was hier ook de ontwikkeling van een kleine industriezone mogelijk. Naar het zuidwesten zien we een groen lint op de horizon die de industriezone Schalaffie scheidt van het meersengebied. Dit is de oude spoorweg Kortrijk-Ronse, ook Trimaarzate genoemd, die de Scheldevallei doorkruist op een verhoogde berm. Mits een aangepast beheer is dit een ideale biotoop voor tal van warmteminnende soorten zoals vlinders, insecten, ... De laatste geelgors van Zuid-West-Vlaanderen, een typische gele zangvogel die zich in struiken, akker- en graslanden ophoudt, broedde hier in de jaren 80.

B. Links bevinden zich de typisch vochtige, soms moerassige meers- of komgronden. Het zijn lange, smalle, waterrijke percelen, gescheiden door grachten of 'laantjes'. In het voorjaar bloeien hier vochtminnende plantensoorten, maar ook diverse gras- en zeggensoorten. Niet voor niets worden ze dotterbloemgraslanden genoemd. Deze gele bloemen bloeien reeds vroeg, in april. Echte koekoeksbloem, die de graslanden purper kleurt, bloeit vanaf mei. Holpijp, pinksterbloem, poelruit, ... zijn eveneens serieuze blikvangers.

C. De 2de of Nieuwe Rijtgracht werd in 2013 voorzien van een afgeschuinde oever, wat mogelijkheden biedt voor rietkraagontwikkeling, rietvogels zoals kleine karekiet, allerhande libellen, ... In het winterseizoen pleisteren hier eenden als smient, wintertaling en krakeenden.

D. De 1^e of Oude Rijtgracht heeft hier een zekere bochtenstructuur. Deze waterloop zou eveneens een fossiele bocht zijn van de vroegere Schelde.

E. Via gecontroleerde kappingen probeert Natuurpunt Avelgem er een bosstructuur in te brengen met een goed ontwikkelde struik- en kruidlaag.

F. Het eerste is een weiland, omringd door een aantal stokoude populieren, hoogstwaarschijnlijk gegroeid uit de toenmalige weidepalen. Hier broedt normaliter een torenvalk en ook talrijke steenuilen nestelen in holtes van o.a. knotwilgen. Buizerd en bruine kiekendief komen hier foerageren.